

Amb la finalitat de poder donar respostes adequades a l'impacte que ha tingut l'emergència sanitària del covid-19 des d'una perspectiva feminista en les persones usuàries de drogues, la Comissió de Gènere de l'FCD i de la Coordinadora de CCTT, CCDD, PPRR hem elaborat aquesta guia de diagnosi i recomanacions a partir d'una consulta feta a les entitats i d'un grup de treball de reflexió en el sí de la Comissió.

Per a administracions públiques:

SENSELLARISME

S'ha demostrat, amb l'alberg per a persones consumidores de l'ajuntament de Barcelona i altres dispositius municipals d'aquest tipus, que disposar d'allotjament i tenir les necessitats bàsiques cobertes permet fer un treball amb les persones i genera canvis en elles.

Demanem polítiques d'habitatge específiques per a les dones i persones de gènere no binari, que s'estableixi un circuit estructurat ampli per garantir itineraris de sortida que permetin consolidar i ampliar els canvis produïts.

En el sensellarisme en el cas de dones i persones de gènere no binari es fa imprescindible disposar d'un circuit d'habitatge que garanteixi l'eradicació de la violència masclista, en especial la violència sexual.

ÀMBIT LABORAL

La desigualtat de gènere cap a qui es fa càrrec de les cures, fa que les dones s'hagin de quedar a casa per conciliar, tinguin mitges jornades laborals,... Són moltes també les dones i persones de gènere no binari que treballen en el mercat informal. Amb això, es demostra que una crisi econòmica genera feminització de la pobresa.

Demanem polítiques d'ocupació específiques per a les dones i que protegeixin els seus drets.

DRETS

Constatem que durant el període de confinament s'han vist interromputs processos judicials, visites amb fills/es menors tutelats per EAIA, suspensió dels tràmits d'ajuts econòmic i d'habitatge, suspensió de controls d'orina en els CAS a homes que han exercit violència i tenen una ordre d'allunyament,...

Cal donar prioritat a la reactivació de tots aquests processos que formen part dels drets de les dones el més aviat possible, així com facilitar que la informació jurídica arribi a les dones que en aquest procés han estat molt desinformades sobre què podien reclamar i fer i què no.

Per a entitats:

SOCIALITZACIÓ DE GÈNERE I TREBALL EMOCIONAL

La socialització de gènere ha fet que les dones s'hagin responsabilitzat majoritàriament de les cures de filles i fills i familiars, rebent més pressió i càrrega de tasques.

També hem observat que, les que han estat allunyades de les famílies –ja sigui per estar ingressades en serveis residencials, com per ser immigrants–, han viscut amb molta preocupació aquesta distància i separació.

Recomanem a les entitats que treballin més que mai amb les dones i persones de gènere no binari el seu estat emocional, l'acompanyament en la criança, sentiments de culpa, autoestima, i salut mental en general. Rekomanem que els equips es formin en l'abordatge del trauma. Hem observat que el confinament també ha generat més angoixa i estrès en elles (ho han expressat més), i en general han buscat l'ajuda en les seves entitats de referència a través de nous canals i eines telemàtiques (augment d'atenció telefònica, atenció via telemàtica tant individual com grupal). Observem que elles s'han beneficiat més d'aquest tipus d'atenció més immediata, més freqüent i per un canal que els permet conciliar amb les seves responsabilitats de cures.

Recomanem que es mantinguin aquests nous canals, sempre que sigui possible, per a aquelles dones i persones de gènere no binari que els hi ha estat útil i pràctic.

VIOLÈNCIA MASCLISTA

El confinament ha invisibilitzat força la violència masclista. Algunes de les dones han preferit confinar-se amb el seu maltractador davant la por a la solitud.

Cal fer un treball amb les dones usuàries dels serveis per detectar possibles violències que hagin rebut i coordinar-se amb els serveis de violència masclista.

VIOLÈNCIA INTRAFAMILIAR

El confinament també ha invisibilitzat les violències intrafamiliars. S'han detectat violències de fills adults cap a les mares ja grans, etc. També hem observat com algunes dones i persones de gènere no binari patien una total desatenció per part de membres de la família (parella, fill/es grans) que els ha generat molta solitud.

Cal obrir programes per atendre famílies, on la família sigui atesa per si mateixa i rebí seguiment com a subjecte usuària del servei.

PREVENCIÓ

Molts programes que eren en àmbit escolar s'han tancat.

No sabem encara com quedarà l'escenari de festes majors, festivals, etc.

Caldrà treballar amb els i les joves l'adaptació als límits que la nova situació imposa (distància social, física,...).

La crisi de la Covid-19 fa necessària una adaptació dels programes de prevenció i dels seus continguts per ajustar-se a la nova normalitat.

No hem de perdre algunes eines que estaven funcionant com els punts liles pel fet que se suprimeixen festes al carrer. La violència sexual no desapareixerà. Hem d'estar atentes a noves expressions i escenaris (com ara festes privades on es poden produir encara més situacions de risc).

EQUIPS PROFESSIONALS

Els equips de professionals han rebut molta pressió per adaptar-se i donar resposta a la crisi de la Covid-19, amb jornades de treball més llargues, risc de contagiar, etc.

També cal destacar que es tracta d'equips molt feminitzats ja que les professions de les cures estan feminitzades.

Recomanem introduir espais de cura dels equips que s'han vist exposats a ampliar molt els horaris de cobertura i treballar amb urgències i situacions complicades.

Recomanem formacions pels equips de professionals sobre trauma agut i estrès posttraumàtic.

Recomanem també formacions en acompanyament al dol.